UNIVERSITETET
I OSLO

Forbedring av masteropptaket ved UiO

Bakgrunn

UiO lyser årlig ut opptak for om lag 160 masterprogram/studieretninger, og behandler over 22 000 søknader fra mer enn 10 000 søkere. Nasjonale beregninger fra Oslo Economics viser at lærestedene i snitt bruker 42 minutter per søknad i lokale opptak.

Forbedring av masteropptaket

I forlengelsen av prosessforbedringsprosjektene for ph.d.-opptak, tilrettelegging, eksamen og studentmobilitet, gjennomførte Studieavdelingen, i samråd med fakultetene/instituttene i 2025 en kartleggings- og tiltaksprosess med tanke på å også forbedre masteropptaket ved UiO.

Kartleggingen viser at masteropptaket ved UiO er komplekst. Over 100 administrative saksbehandlere arbeider helt eller delvis med opptaket, i tillegg til et uavklart antall vitenskapelig ansatte som deltar i saksbehandling eller opptakskomiteer. Studieavdelingen koordinerer opptaket og behandler generelle krav som studiekompetanse, bachelorgrad og språk. Instituttene dimensjonerer tilbudene, behandler faglige krav og rangerer søkerne. Én søknad kan dermed behandles av flere saksbehandlere, både på tvers av Studieavdelingen og instituttene, og mellom institutter når søkeren har flere programvalg. Et viktig forbedringstiltak som kom fram av kartleggingen, er at UiO bør gå fra en todelt saksbehandling til at hele søknaden blir behandlet under ett, dvs. at generelle og faglige opptakskrav behandles samtidig.

Nasjonale prosesser

Fremtidens opptak er samlebetegnelsen på utviklingen som skjer nasjonalt på opptaksfeltet. Dette viser til både den tekniske utviklingen og regelverksendringene. For masteropptak er det planer om nasjonal samordning av opptaket (Samordna masteropptak), i tillegg til at SIKT jobber med en modernisering av FS. HK-dir jobber med høringsnotat for forskriftsbestemmelsene og har også uformet et forslag til organisering av saksbehandlingen nasjonalt. Målet er en nasjonal samordning av masteropptaket med pilotering fra 2028.

Veien videre

UiO må forberede seg på samordningen av masteropptaket nasjonalt og samtidig jobbe kontinuerlig med prosessforbedring av masteropptaket ved UiO. I den forbindelse har vi skissert fire modeller for hvordan UiO kan organisere masteropptaket i tiden framover, for å være rustet for den nasjonale samordningen som kommer i 2028. Modell 4, som viser dagens organisering med todelt saksbehandling, er utgangspunktet, mens modell 1 har størst grad av samordning og samlet saksbehandling.

UNIVERSITETET
I OSLO

	Modell 1 - Samlet saksbehandling i SADM	Modell 2 – Matriseorganisering	Modell 3 – Samlet poengberegning	Modell 4 - Dagens organisering
Studieav-delingen (SADM)	• SADM behandler hele søknaden (generelle krav, faglig fordypning og poengberegning)	• SADM utvides med ansatte fra instituttene i sesong, som behandler hele søknaden	• SADM behandler generelle krav og poengberegner alle søknader	• SADM behandler generelle krav
Instituttene	• Har ansvar for å fastsette egne opptakskrav • Har en samarbeidsflate med SADM for faglige avklaringer/endringer i opptakskrav	• Har ansvar for å fastsette egne opptakskrav • Må avsette ressurser hele masteropptakssesongen (oktober/november – september)	• Har ansvar for å fastsette egne opptakskrav • Vurderer faglig fordypning (minus poengberegning)	• Har ansvar for å fastsette egne opptakskrav • Vurderer faglig fordypning og poengberegner
Fakultetene	• Ansvar for portefølje/dimensjo-nering	• Har en masterkoordinator som har ansvar for datainnsamling, og som er bindeledd mellom SADM og instituttene	• Har en masterkoordinator som har ansvar for datainnsamling, og som er bindeledd mellom SADM og instituttene	• Har en masterkoordinator som har ansvar for datainnsamling, og som er bindeledd mellom SADM og instituttene
Forutsetter	• Nok ressurser • god systemstøtte • Automatisering • Samarbeid på tvers	• At studiekonsulenter kan frigjøres fra andre oppgaver i en lang periode • At arbeidsgiveransvar er avklart • Kontinuitet/lite turnover	• Rangering på hel grad • Omregningstabeller	

UNIVERSITETET
I OSLO

Modellene

Modell 1: Samlet saksbehandling i Studieavdelingen.

Studieavdelingen behandler hele søknaden, inkludert generelle krav, faglig vurdering og poengberegning. Instituttene fastsetter opptakskravene i forkant, mens fakultetene har ansvar for portefølje og dimensjonering.

Modellen gir størst gevinst for samordning, effektivisering, likebehandling og robusthet. Kompetansen blir samlet. Forutsetter tilstrekkelige ressurser.

Modell 2: Matriseorganisering

Studieavdelingen styrkes i opptakssesongen med ansatte fra instituttene. Sammen behandler vi hele søknaden. Instituttene beholder ansvar for å fastsette opptakskrav, og fakultetenes masterkoordinatorer fungerer som bindeledd. Gir noe mer likebehandling og felles praksis enn dagens organisering. Samtidig krevende å administrere fordi ansatte må frigjøres fra andre oppgaver over lang tid. Uavklarte spørsmål om arbeidsgiveransvar, kapasitet, turnover og opplæring gjør modellen sårbar.

Modell 3: Samlet poengberegning

Studieavdelingen behandler generelle opptakskrav og poengberegner alle søknader, mens instituttene vurderer faglig fordypning. Fakultetets masterkoordinator koordinerer mellom Studieavdelingen og instituttene.

Modellen kan gi mer ensartet poengberegning og bedre likebehandling. Samtidig beholder man delt saksbehandling mellom Studieavdelingen og fakultetene. Gevinstene er derfor mer begrenset enn i modell 1 og modell 2.

Modell 4: Dagens organisering

Studieavdelingen behandler generelle opptakskrav, mens instituttene vurderer faglig fordypning og gjennomfører poengberegning. Fakultetenes masterkoordinatorer har en koordinerende rolle.

Modellen sikrer nærhet til fagmiljøene, men er ressurskrevende og avhengig av kompetanse i mange ulike enheter. Risikoen for ulik praksis og feil er stor, det er høye opplæringskostnader og sårbarhet ved turnover.

Tilrådning om veien videre

Prosjektet skal høsten 2026 rundt på fakultetene og informere både fagansatte og studieadministrativt ansatte om forbedringen av masteropptaket, og om de ulike modellforslagene. Vi ønsker samtidig å starte pilotering av de ulike modellforslagene ute ved fakultetene denne høsten, slik at vi sammen kan bestemme hvordan vi best mulig går videre med arbeidet i året som kommer.

Utdanningskomiteen har fått bestilling på å sette opp møter med prosjektet, men ikke alle fakultetsmøtene er på plass ennå. Her er foreløpig kommunikasjonsplan for høsten:

Kommunikasjonsplan høst 26		
06.10.26	Utdanningskomiteen	Forbedring av masteropptaket
03.11.26	Universitetsdirektørens ledermøte	Forbedring av masteropptaket
04.11.26	Fellesseminar for studieledere og undervisningsledere HF	Forbedring av masteropptaket
10.11.26	Utdanningskomiteen	Forbedring av masteropptaket
11.11.26	Utdanningsledermøtet SV	Forbedring av masteropptaket
11.11.26	Dekanmøtet	Forbedring av masteropptaket
12.11.26	Studieldernettverket	Forbedring av masteropptaket
18.11.26	Halvdags studieseminar MED	Forbedring av masteropptaket
26.11.26	Utdanningsstrategisk utvalg TF	Forbedring av masteropptaket
11.12.26	Studieutvalget UV	Forbedring av masteropptaket
Oktober–desember 2026	Ulike fora ved de øvrige fakultetene	Forbedring av masteropptaket
Ikke fastsatt	Dekanmøtet	Forbedring av masteropptaket